СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ — OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 270. Джерзі Ситі, Н. Дж., середа, 18-го листопаду, 1936. — VOL. XLIV. No. 270. Jersey City, N. J., Wednesday, November 18, 1936. THREE CENTS

ВЕРТАЮТЬСЯ ДОБРІ ЧАСИ, КАЖЕ ПРЕЗИДЕНТ РУЗВЕЛТ

ТАМПА (Флорида). — При відкриттю конвенції Американської Федерації Праці відчитано присланий президентом Рузвелтом привіт, у якім президент висказує жаль, що не може бути присутній на нарадах. А заразом, витаючи представників робітництва, подає, що добробут вертається, а з ним вертається і надія на кращі й щасливіші часи. Президент ще додає, що зорганізоване робітництво, коли радитиме над робітничими справами, певно матиме на увазі добро загалу, себто добро цілого краю.

ЗІЗД КАТОЛИЦЬКОЇ МОЛОДІ В ДІТРОЙТ

ДІТРОЙТ. — З телеграми до „Свободи": Пятий окружний зїзд Української Католицької Ліґи Молоді, який відбувся в днях 14 і 15 листопаду, випав успішно. На зїзд прибули понад 250 делеґатів зі стейту Мішіґен і інших стейтів та з Канади. Наради вели панна Ева Піддубчишин, а на бенкеті тостмайстром був о. Кнап. Між численними бесідниками були теж визначні американці.

НЕ ДОЗВОЛИТЬ РОЗБИВАТИ РОБІТНИЧІ РЯДИ.

ТАМПА. — Вилйем Ґрін, президент Американської Федерації Праці, натаврував гострими словами змагання розбивати орґанізацію. Що правда, він не вимовив імени Джана Л. Луіса, президента майнерської юнії, але всі знали, що Ґрін мав на думці Луіса, коли говорив про непогамовані амбіції, що розбивають робітничі ряди. Ґрін підкреслив, що головна робітнича сила полягає в обєднанню, солідарности і кооперації. А хто вносить між робітників ненависть, незгоду, їдь і їх тим чином розділює, той ударяє в саме серце орґанізації. І горе таким розбивачам робітничих рядів, говорив Ґрін.

ЗА ПОКІНЧЕННЯ СТРАЙКУ МОРЯКІВ.

ВАШИНГТОН.—Вісім мейорів тих міст, що обхоплені страйком корабельної прислуги, проголосили отверте письмо, як до корабельних підприємців так і до робітників, щоб піддалися рішенню полюбовного суду, назначеного президентом держави. А поки западе рішення, щоб страйк перервати і не спиняти корабельного руху.

ВЗИВАЮТЬ БИЗНЕС ДО СОЦІЯЛЬНОЇ ДОПОМОГИ.

....НЮ ЙОРК. — Стюарт Крокер, голова комітету, що збирає фонди на піддержання шпиталів, заявив 1,500 учасникам кампанії, що досі удержувано шпиталі головно з жертв приватних громадян. А тепер треба наклонити і бизнесменів, щоб теж причинилися до переведення в життя „кращої соціяльної програми".

ПРЕЗИДЕНТ ВИБИРАЄТЬСЯ НА МИРОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт візьме участь в Американській Мировій Конференції, яка зачне свої наради 1. грудня 1936 р. в Буенос Айресі/ Супроти цього не буде його в Вашинґтоні до половини грудня.

ПРОМИСЛ І ПРАЦЯ ДЛЯ РОБІТНИКІВ

ВАШИНГТОН. — Уряд відбуде численні конференції з представниками приватного бизнесу, а це в тій ціли, щоб наклонити приватних підприємців дати впродовж наступного року працю чотиром міліонам безробітних.

КОРИСТИ З МАЛИХ КАЛЕДЖІВ.

НЮ ЙОРК. — Вилйем Вілд, президент відомої „Велс Каледж", твердить, що малі каледжі дають краще виховання ніж великі наукові заведення. В малих каледжах знається кожного студента особисто. Тут каледж пристосовується до студента, і в той спосіб студент набирає кращої загальної освіти. Він навчиться правильно читати і тому читатиме залюбки книжки і по скінченню науки.

ЗА КРАЩЕ ЖИТТЯ.

ВАШИНГТОН. — Нюйорський мейор Ля Ґвардія каже, що треба буде змінити конституцію, якщо аж в такий спосіб буде можна вдержати ті соціяльні зміни, які вже переведено, чи які треба буде завести. Таке поступовання є саме „американське", каже Ля Ґвардія.

ПРОТИ „ФЕЙКЕРСЬКИХ" ВИПРОДАЖІВ.

НЮ ЙОРК. — Зачато з уряду доходження проти тих торговців, що то ошукують публику оголошеннями, що, „випродують, бо залишають бизнес". Виявилося, що ті „дешеві" товари, що їх у такий спосіб випродують, є далеко дорожчі й гірші від тих, що їх чесні купці продають у склепах без таких оголошень. Почато потягати до відповідальности і тих купців, що на виставових вікнах реклямують як „шовкові" такі товари, які є зі штучного шовку.

ДОБРЕ ВИКОРИСТОВУЮТЬ БІЛЬШУ СВОБОДУ.

Президент Филипинських островів, Квезон, заявив у память другої річниці филипинської державности, що бажанням филипинського народу є поліпшити долю працюючої кляси і задоволити пересічну людину. Минув уже той час, казав президент, коли можна було не звертати уваги на тих, що орють чи працюють по фабриках.

ПОЛІЦІЯ ЗАСТРІЛИЛА ЧОЛОВІКА.

В селі Пристані, пов. Жовква, два стежні поліцаї з Бутин надибали вечором чоловіка, що мав під курткою втятий кріс. На вид поліції він почав утікати. Зі сторони поліції впали два стріли, що положили його трупом. Показалося, що вбитим був 23-літній Михайло Ковальський, якого поліція глядала за вбивство. Крім кріса знайшли при ньому револьвер з набоями.

ЗАПАШНІ ФІЛЬМИ.

В Лондоні відкрито виставу міжнародніх винаходів. Між ріжними цікавими експонатами, справжнім чудом новочасної техніки, загальну увагу звертає нова апаратура звукової фільми. Після фільми звукової і плястичної приходить тепер запашна фільма. Винахідник нової апаратури заявляє, що його машина може синхронізувати пахощі всякого роду і всякої сили з образами, що показуються на екрані. Коли напр. на фільмовій сцені видко китицю рож, то публика, зібрана в кіні, може завдяки цій новочасній машині розкошуватися сильними рожаними пахощами. З дамського будуару на екрані будуть віяти на публику пахощі вибаґливих перфум і т. п.

ПЛЯМИ НА СОНЦІ.

Астрономічні обсерваторії обчислили, що число соняшних плям від 1-го січня 1935-го року до весни цього року зросло з 10 до 80.

НА СМЕРТЬ ЗА НАМАГАНЕ ВБИВСТВО СВІДКА.

Апеляційний суд у Вильні розглядав справу Сергія Притицького, який підчас комуністичного процесу зранив тяжко на судовій салі з револьверу свідка обвинувачення, Якова Стрільчука. Притицького підчас погоні ранили тяжко в черево. По вилікуванню в червні ц. р. Притицький станув перед окружним судом. Суд засудив його за приналежність до КПЗУ на 15 літ вязниці, а за намагане вбивство на кару смерти. По розправі апеляційний суд видав присуд, що ним затвердив присуд окружного суду в цілій основі.

ЗАБОРОНА УКРАЇНСЬКОГО КІОСКУ.

Є. Радивилів у Здолбунові зголосив просьбу до повітового старости у Здолбунові про дозвіл відкрити кіоск для продажу ґазет. Старосто відмовило дозволу, а воєвідський уряд у Луцьку цю відмову затвердив.

ВІЙНА В ЕТІОПІЇ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ.

Хоч Мусоліні проловив світові вже пів року тому підбій Етіопії, проте там війна ще не закінчена. Четвертина цілої етіопської території ще далі знаходиться в руках незалежнього етіопського уряду. Цей уряд має біля 55,000 добре узброєних вояків, які зводять з італійською армією завзяті бої.

НАРОДНІ УНІВЕРСИТЕТИ НА КРЕМЯНЕЧЧИНІ.

Кремянецький ліцей зорґанізував Народні Університети в сс. Михайлівці й Ружині. На ті курси будуть приймати тільки мужчин у віці від 18 років. Курси триватимуть від 3. листопаду ц. р. до 1. березня 1937. р. Між іншими предметами мають викладати на цих курсах також історію України та українську літературу. Інша річ, хто і як буде викладати ці предмети.

КОЛЕКТОРАМ ЛЬОТЕРІЇ НЕ ВІЛЬНО СПІВПРАЦЮВАТИ З ВОРОЖБИТАМИ.

Дирекція державної льотерії в Польщі видала обіжник до колектур, яким забороняє їм співпрацювати з ґрафольоґами, ворожбитами, „індійськими маґами" і т. п. Якби ствердили таку співпрацю, відберуть концесію на колектуру.

МИШІ НА ПОДІЛЛІ.

В шістьох подільських повітах тернопільського воєвідства появилася язва пільних мишей, що спричинюють велику шкоду. З цього приводу воєвідські власті зарядили, щоб примусово нищити миші.

СМЕРТЬ У СУДІ.

В Луцьку помер нагло в салі судових розправ бувший головний рабін Мойсей Ґліклік, заскаржений в цивільній справі. Був визначним суспільним діячем і заслужився для польської летунської ліґи.

КІСТЯК МАМУТА.

В Ґлівіцах на Опільському Шлеську при копанню фундаментів під будову дому робітники викопали кістяк якогось звіряти. Завізвана на місце комісія ствердила, що це кістяк мамута.

СИСТЕМА ПАРИЛЕВИЧЕВОЇ

Слідство в справі Ванди Парилевичевої, жінки бувшого президента краківської апеляції й сестри бувшого міністра Перацького, за обману добігає до кінця. Виявляється, що Парилевичева користувалася „системою" при своїх обманах Інтервеніюючи в ріжних справах у ріжних властей, писала вона постійно однаково зредаґований лист, що зачинався від слів про те, що вона взагалі перший раз у життю інтервеніює, дальше покликувалася на нещасну матір, яка зверталася до неї з проханням помочі, а вкінці просила, щоби припадково про інтервенцію не довідався її муж. Грошей від осіб, які зверталися до неї по інтервенцію, ніколи не вимагала просто, тільки звичайно позичала їх у них, не маючи наміру їх їм віддати.

БУДОВА ЧЕСЬКОЇ ҐІМНАЗІЇ В УЖГОРОДІ.

Недавно звернулися батьки українських дітей в Ужгороді до міністерства освіти з проханням дати допомогу на будову народньої школи в Ужгороді. Міністерство відмовило, кажучи, що буджет уже вичерпаний і воно зможе дати підмогу на ту ціль щойно за 3—4 роки. Одначе на чеську ґімназію в Ужгороді гроші знайшлися, і то аж кілька міліонів ч. к. Згідно з проєктом будова ґімназії буде коштувати 7 міліонів чеських корон. Спеціялісти кажуть, що на будову треба буде видати до 10 міліонів корон. Нову ґімназію побудують у тій дільниці Ужгороду, де вже чехи, які там поселились по війні, мають репрезентативну школу ім. Т. Масарика.

ПРИВИТАННЯ З ЛЬВОМ.

„Не дражніть нас!"—просили звірята окремими картками, написаними на своїх клітках у звірінці цирку „Корона", що розвив свої шатра на майдані в Бережанах. Але листар Добжанський, що прийшов оглянути звіринець, не послухав цього їхнього прохання; як теж і пересторогі знайомих, пішов на барієру й, простягнувши руку до льва, бажав привитатися з ним, приговорюючи: „Дай лапен". Лев або не зрозумів його мови, або щирої інтенції, бо хапнув його за руку, притягнув до решітки, а другий лев так щиро мазнув його по лиці, що мало не вицарапав очей. Ледви вдалося службі й людям вирвати відважного листаря з обіймів непривідних львів. Тепер листар жаліє свого почину в лічниці.

МАТИ ВБИЛА СИНА, БО ДУУМАЛА, ЩО НЕ БУДЕ ЩАСЛИВИЙ.

У Варшаві розглядають справу 39-літньої Францішки Бобкової, жінки бувшого сержанта, за вбивство 12-літнього сина. Бобкова була нещаслива в подружжю. Вона вмовила в себе, що може вмерти на серце, а тоді її 12-літній синок, якого вона дуже любила, не був би щасливий; він залишивсь би без опіки, бо батько про нього не знав би. Бобкова зайшла з сином до готелю, найняла там кімнату й убила сина, підрізуючи йому горло бритвою підчас сну. По вбивстві Бобкова вийшла з готелю й закликала на місце вбивства постерункового. Підчас слідства психіятри ствердили, що Бобкова не є умово хвора, тільки підчас вбивства її змога кермувати своєю поведінкою була в значній мірі обмежена. Тепер у суді підчас розправи при зізнаннях Бобкова раз-у-раз мліє.

ЗГИНУВ, ЇДУЧИ НА ДАХУ ВАГОНУ.

На даху особового поїзду з Берестя до Варшави їхав 21-літній А. Невярович, швець, мешканець Кобриня. Коли поїзд переїздив під мостом на Бузі, Невярович ударив головою об міст і впав на вязання поїзду. Його знайшли там аж у Тересполі. Удар об міст був такий сильний, що Невярович помер.

ЖОРСТОКИЙ ПРИСУД У ПРОЦЕСІ 19

БЕРЕЖАНИ. — Перед присяглим судом у Бережанах закінчився по трьох тижнях політичний процес проти 19 селян з бережанського повіту за приналежність до ОУН. Івана Любомирецького й Андрія Заседка засуджено на кару смерти, яку замінено на досмертну тюрму; Теодора Тутку на кару 15 літ тюрми, Матвія Тутка і Петра Тутка на 12 літ тюрми, Омеляна Орната на пять літ, Івана Тутку і Володимира Тутку по три роки, Ярослава Тутку на два роки, Михайла Бублінського й Осипа Довгого на півтора року, Гринька Білоуса на пів року. Звільнені: Степан Могилевич, Василь Заремба, Микола Тутка, Віктор Заседко, Гринько Орнат, Михайло Сенюк, Степан Демчишин.

ОДИН ПРОЦЕС ЗАКІНЧИВСЯ, ВЖЕ Є НОВИЙ.

БЕРЕЖАНИ. — В бережанському окружному суді розпочався новий великий політичний процес проти тринацятьох українських селян із сіл Підгороддя, Залиця і Потока, рогатинського повіту, що відповідатимуть за події, які сталися 1-го червня ц. р. в Залипю, у звязку з панахидою за поляглих. Обвинувачені: Іван Куляк, Василь Сенах, Андрій Кушала, Василь Ворона, Варвара Терефенко, Степан Стодольський, Михайло Наконечний, Яким Дзюбатий, Зиновій Грицай, Микола Галуза, Катерина Матульська, Микола Коритко і Михайло Конопада. Всі обвинувачені перебувають у тюрмі в Бережанах. Боронять їх д-р Володимир Бемко і д-р Михайло Західний.

НІМЕЦЬКИЙ ПРОТЕСТ У МОСКВІ.

МОСКВА. — Німецький посол у Москві вніс на руки московського уряду гострий протест проти арештування 23 німців, у тому дві жінки. Посол говорив, що для їх арешту не було достаточних причин, супроти цього жадав, щоб арештованих випустили, погрожуючи „поважними наслідками".. Покищо совєтські власти зіґнорували цей протест і запевняють, що арештовані вели в користь Німеччини шпигунство. Їм грозить кара смерти.

НІМЕЦЬКО-ЯПОНСЬКИЙ СОЮЗ.

ШАНГГАЙ. — Американський журналіст Петерсон, що прибув до Шанґгаю з Токія, запевнив, що між Німеччиною і Японією заключено тісний договір, який має за завдання спільно поборювати Совєти. Цей договір одобрений уже Ґітлером, а в найближчому часі він буде представлений також японському парляментові для одобрення.

ДИМІТРОВ У НЕЛАСЦІ СОВЄТІВ.

ПАРИЖ. — Французький часопис „Матен" доносить, що в Москві арештували двох найближчих співробітників Димітрова: Ґуґа Еберлейна й Виллі Минценберґера. Мають також арештувати третього, бувшого німецького комуністичного посла, Вільгельма Пика. Димітров, якого судили пару літ тому в Німеччині за підпал райхстаґу, приїхав був по процесі до Москви, де приняли його з парадами й поставили на чолі III. Інтернаціоналу. Та Димітров видно забув, що III. Інтернаціонал служить у першій мірі Москві й через те тепер попав у неласку совєтської влади. Вона арештує тепер його найближчих співробітників, а небавом, як передбачає „Матен", усуне самого Димітрова та заступить його Белею Куном, що тепер бере активну участь в еспанській горожанській війні.

ДЖЕЙМС ФАРЛІ В ІРЛЯНДІЇ.

ЛОНДОН. — Джеймс Фарлі, голова національного комітету Демократичної Партії, який успішно перевів останні президентські вибори в користь президента Рузвелта, поїхав тепер на короткі вакації до Ірляндії, краю своїх батьків. Тамошні журналісти ставили йому цілу низку питань. Запитаний, чи американська виборча кампанія не протягається часом задовго, відповів, що ні, що „хлопці люблять довгу кампанію і це є американська національна пристрасть". Про „Доблю Пі Ей" Фарлі сказав, що її знесуть, а підмогу безробітним передадуть місцевим чинникам.

ФРАНЦУЗЬКІ ВПЛИВИ МАЛІЮТЬ.

ПАРИЖ. — Спроба французької заграничної політики, щоби притягнути якнайбільше чужих держав до протесту проти німецького уневажнення вільної річної плавби по німецьких ріках, яке то право було заґарантоване версайським договором, показалася невдалою. Крім Чехословаччини і Юґославії ніхто до протесту не прилучився. Англійський міністер Іден справді сказав на адресу Німеччини кілька гірких слів у парляменті, але формально не запротестував.

"SVOBODA" (LIBERTY).
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

СКОРИСТАЛИ, А ЧИ ВІДПЛАТИЛИ?

Хочемо спитати: Хто це досі скористав матеріяльно на приналежности до У. Н. Союзу? І думаємо, що на таке питання не так тяжко відповісти. Вистарчить, наприклад, узяти під увагу перший відділ У. Н. Союзу з Шамокін і порахувати. Це й зроблено. І то не тільки з тим першим відділом, але з усіма відділами, а зібраний таким способом матеріял буде опублікований у Пропамятній Книзі У. Н. Союзу. Але вертаймось до прикладу: Отже в тім першім відділі померли за час його існування 160 членів, а спадкоємцям по тих померлих членах виплатив У. Н. Союз титулом посмертних запомог **$132,311.46.** На ту суму члени, що померли, зложили в Союзі тільки **$20,920.95.** Подібне, тільки в меншій мірі, викаже нам статистика і по інших відділах У. Н. Союзу.

З вище згаданого виходить, що маємо в Америці багато, дуже багато українських родин, які скористали з У. Н. Союзу, і то добре скористали,— в грошах. Бо про інші користи вже й не згадуємо. А тепер запитаймось, як ті родини по обезпечених у Союзі членах відплатилися тій організації, що їм стільки добра зробила. Адже ті, що скористали, мусять мати на увазі, що тут не сталося ніяке чудо, бо хтось інший мусів виплачені їм гроші зібрати чи зложити. Отже одну частину зібрано доброю фінансовою господаркою, а другу зложили ті робітники, що осталися при життю і є в Союзі. І чи вже те останне, себто те, що робітник складав на робітника, не повинно спонукати тих, що скористали з У. Н. Союзу, щоби принаймні самі вони стали членами цеї організації, щоб до неї своїх дітей вписали. та допомагали У. Н. Союзові діставати щораз нових членів?

Правда, маємо поважне число таких, що це розуміють, що почуваються до вдячности супроти організації й тих братів і сестер, що вкладають до неї свій гріш. Але, як знаємо з практики, маємо багато таких, що вміють використати організацію і, забравши гроші, навіть не дбають про ту ідею, яка була дорога тому покійникові чи тій покійниці, що були обезпечені в У. Н. Союзі. І ось на цю справу треба нам усім звертати увагу. Треба застановитися над нею і в тім часі, коли ведемо кампанію за нових членів. А при тім звернім іще увагу й на тих, що одержували від У. Н. Союзу ріжні допомоги, стипендії тощо. Бож і ті обовязані морально до якоїсь вдячности супроти У. Н. Союзу. Вони теж повинні виказати ту вдячність не так словами подяки на куснику паперу, як ділами, приєднуючи нових членів до організації.

Вдячність, про яку тут говоримо, є громадянською чеснотою. Вона входить в обсяг загальнонародньої праці. Бо не якійсь одиниці дякуємо, а розбудовуємо своєю активною вдячністю народню гуманітарну інституцію. Нашу рідну і робітничу.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА СТАРІ ЛІТА

(Комунікат, виданий „Social Security Board" у Вашингтоні).

Важно, щоб кожний американський робітник та робітниця, горожанин і чужинець, знали про користи пенсій на старі літа, згідно з приписами Закона про Суспільне Забезпечення, бо почавши від 24 листопаду кожний робітник у фабриці, бюрі, крамниці, заводі, копальні або млині дістане аплікацію конта суспільного забезпечення, котру обовязаний виповнити та звернути до 5. грудня, щоб дати урядові змогу зробити відповідні обчислення в ціли виплат робітникам пенсій на старі літа, до котрих будуть управнені.

Подробиці про висилку аплікацій робітникам та способи звороту тихже урядові будуть друковані на сторінках „Свободи" в найближчій будуччині. А тепер Заряд Суспільного Забезпечення подає короткі вияснення про значіння цього забезпечення для американських робітників.

Отже маємо вже у Злучених Державах закон, за котрим яких 26 міліонів робучих людей дістануть певну допомогу на прожиток в часі старости та залишення праці. Цей закон, котрий теж передбачає інші користи, ухвалив конґрес останнього року та назвав його „Законом Суспільного Забезпечення".

На підставі цього закону уряд Злучених Держав буде висилати чеки кожного місяця непрацюючим людям, мужчинам та жінкам, котрі скінчили 65 років свого життя та відповідають звичайним вимогам цього закону. Цей закон не робить ріжниць між горожанами і чужинцями.

Яке це має значіння для вас.

Це значить, хто працює у ріжній фабриці, варстаті, копальні, млині, крамниці, бюрі або в якім іншім підприємстві чи промислі, буде управнений до користей, які дістане пізніше. Хто скінчить 65 або більше років життя та перестане працювати, той дістане кожного місяця чек від уряду до кінця свого життя, хоч працював принагідно один або більше днів в кожнім з будь котрих пять років після 1936 року та заробив за той час загально дві тисячі долярів або більше.

Чеки будуть приходити як належність. Скількість посіданого маєтку чи доходів не буде становити ріжниці для одержування чеків. Вони є, як записано у приписах Закону Суспільного Забезпечення „бенефітами старих літ". Хто остається на роботі по скінченім 65 році життя, той так довго не буде діставати чеків, поки не перестане працювати.

На які суми будуть чеки написані.

Скільки хто дістане по скінченню 65 років життя, буде залежати виключно від того, скільки хто заробляв зо своєї промислової чи заводової праці між 1. січня 1937 року і 65 річницею його уродин. Чоловік або жінка, що дістають добру заплату та мають постійну працю впродовж більшости свого життя, можуть діставати навіть $85 місячно по 65-тім році життя. Найменша плата для тих, що всецілю підпорядкуються вимогам закону, буде виносити $10 місячно.

Хто тепер у молодім віці.

Наприклад, хто тепер іще досить молодий та зможе працювати трицять років, заробляючи по $25 тижнево, або $1,300 річно, то його чек, по скінченню 65 років життя буде виносити по $45 місячно до смерти. Коли буде заробляти по $50 тижнево, або $2,600 річно, то дістане по $63.75 місячно до кінця життя, після скінчення 65 року.

Хто тепер середнього віку.

Наприклад, кому тепер 55 років життя і остається ще десять років працювати до осягнення 65 року, зароблюючи пересічно тільки по $15 тижнево, той, коли перестане працювати з укінченням 65 років життя, буде діставати місячно по $19 ціле життя, а коли буде заробляти по $25 тижнево тих десять років, то буде діставати по більше як $23 місячно від уряду, як довго буде жити після 65 річниці його уродин.

Хто помре перед 65 роком життя.

Хто помре перед часом одержання місячних чеків, того родина дістане виплату готівкою в сумі три і пів відсотка з його заробітків після 1936 року. Наприклад, хто помре на 64 році життя, а коли заробляв по $25 тижнево десять років до того часу, його родина дістане $455. З другої сторони, хто не працював постійно для одержування правильних місячних чеків з укінченням 65 року життя, той дістане одноразову виплату. В таких випадках квота буде виносити три і пів цента з кожного доляра, запрацьованого після 1936 року.

Податки.

Цей самий закон про пенсії на старі літа для кожного робітника рівночасно накладає нові податки, платні урядові Злучених Держав. Ці податки збирає Внутрішне Податкове Бюро при Департаменті Скарбу Злучених Держав, та по всякі відносні інформації треба писати на адресу бюра.

Закон теж оснував „Резервовий Фонд Старих Літ" при скарбі Злучених Держав, а конґрес є уповажнений вкладати на те резервове конто кожного року достаточно грошей, щоби вистарчало на місячні виплати всіх робітників, котрим скінчиться 65 років життя.

Хто платить податки.

Податки, про котрі згадує закон, будуть платити робітники і підприємці. Впродовж наступних трьох років робітник буде платити від 15 до яких 30 центів або більше на тиждень, відповідно до свого заробітку. Іншими словами, наступні три роки, почавши від 1. січня 1937 року, робітник буде платити одного цента від кожного заробленого доляра, а в цім самім часі підприємець буде теж платити по центові від кожного виплаченого доляра робітникам до $3,000 річно. Двацять шість міліонів робітників та їх підприємці будуть теж так платити.

По перших трьох роках, себто від 1940 р., робітник та підприємець будуть платити по півтора цента з кожного доляра до $3,000 річно. Це буде податок три роки, а по тім від 1943 року, підприємець і робітник будуть платити по два центи від доляра знову три роки. Опісля по півтретя цента теж дальші три роки, а на остапку по три центи до суми $3,000 річно. Це буде найвища скаля податків.

Податкова сторона підприємця.

Уряд буде стягати оба податки від підприємця, а податок робітника буде відтягнутий з заробітньої заплати. Уряд буде стягати з підприємця таку саму суму, яку він буде платити за робітників.

Те саме буде продовжуватись, як робітник піде на роботу до іншого підприємця до фабрики, варстату, копальні, млина, бюра, крамниці або якого іншого промислу. (Робітники-хлібороби, домашна та урядова служба і деякі іншого роду праці не підлягають оподаткуванню).

Резервове конто старого віку.

Тимчасом резервовий фонд старого віку у скарбі Злучених Держав буде опроцентовуватись, а уряд гарантує додавати не менше як три відсотки. Значить, до кожного доляра буде додано три центи кожного року.

Кожний підприємець, що має свої пляни пенсій на старість для своїх робітників, буде залишений в спокою. Але плян підприємця мусить сходитися з плянами уряду. Те, що робітник дістане за плянами уряду, завсіди буде більше від податків, як теж від такої самої суми, вкладаної самим робітником кожного тижня денебудь інде.

ТЯЖКЕ ПОЛОЖЕННЯ КАТАЛЬОНІЇ

—o—

Еспанські події сколихали цілим світом і заставили його серіозно застановлятись над ними. Політичні круги підходять до тих подій з політичного боку, церковні з релігійного, виховні з фільософічного. Всі вони стараються з цих кривавих подій витягнути якусь науку і приклад, коли вже не цього, „як треба поступати", то бодай приклад, „як не треба поступати", та чого треба вистерігатись.

Здається, що в цьому еспанському круговороті найтрагічнішим є положення Катальонії. Катальонців є біля два і пів міліона. Вони почуваються окремим народом і віддавна прямували до того, щоб відірватися від решти Еспанії та створити свою незалежну державу. Але під централістичним правлінням еспанських королів вони не мали змоги сповнити свої національні ідеали. Щойно, коли вибухла революція й до влади прийшли ліві групи, Катальонія відітхнула.

Та в цьому якраз міститься трагедія Катальонії. Бо свої націоналістичні змагання вона може осягати тільки тоді, як довго в Мадриді панує лівий еспанський уряд, як довго той уряд паралізує еспанський націоналізм та держить решту Еспанії в політичній немочі. З хвилею, як Еспанією заволодіють еспанські революціонери, овіяні новим еспанським націоналізмом, для Катальонії, як окремої політичної одиниці, готов прийти кінець. Еспанські революціонери не признають подилу Еспанії на окремі републики і їх прямуванням є знову завести в Мадриді централістичний, однонаціональний уряд, що охоплював би всі території давньої Еспанії.

В обличчі цеї небезпеки катальонці борються тепер по геройськи з революціонерами й обороняють лівий еспанський уряд. Фактично ціла боротьба з революціонерами спала тепер на плечі катальонців. Раз-по-раз вони шлють нові полки на фронт, щоб захистити лівий еспанський уряд, зберегти на еспанських територіях децентралізацію політичних сил, коротко, щоб зберегти неміч еспанського народу. Бо тільки серед тої немочі є можливе здійснення бажань катальонського народу.

Правда, що в Катальонії теж лівий уряд. Правда теж, що у творенні цього уряду немалу ролю відограли большевицькі емісари, всякі Овсеенки, Розенберги, Белі Куни й ін. Проте є правдою, що свою енергію й завзяття у боротьбі з революціонерами катальонці черпають не так із соціяльних обіцянок, як з національного відродження, з прагнення жити своїм свобідним національним життям і плекати свої питомі національні цінности. Ось де є джерело катальонського завзяття! В той час, як подавляюча більшість еспанського народу клониться на бік ген. Франка, відродителя еспанського національного духа, Катальонія шле на фронт полки за полками, щоб рятувати червоне правління.

Та не треба виключати, що еспанські революціонери остаточно оцінять героїзм катальонців і, зрікшися ідеї обєднання старої Еспанії, позволять цьому малому, але хороброму народові жити своїм національним життям. Може ген. Франко зробить так, як задумує зробити провідник бельгійських фашистів, Деґрель, який обіцяє флямандцям автономію, хоч нині цієї автономії вони від демократичного бельгійського уряду без успіху добиваються. Якби ген. Франко так поступив, то тим учинком він зискав би багато симпатій за границею та вибив би з рук багато арґументів усяким інтернаціональним елементам, які нібито в імя великих ідей поборюють націоналізм, а фактично поборюють його тому, що стараються промостити шлях для большевицької прокази в Европі. Ген. Франко, який прірвався до боротьби за оборону еспанської національної справи, повинен зрозуміти, що катальонцям їхні національні святощі теж дорогі. Чоловік, що знає вагу чести, повинен пошанувати і честь другого. Те саме е і з ідеєю.

Улас Самчук.

ВІЙНА І РЕВОЛЮЦІЯ

Друга частина „ВОЛИНІ".

Передрук заборонюється. — Авторські права застережені.

(56)

— Може би ви, тату, до лікаря. Га, — каже Володько. Матвій відповідає не відразу. По хвилі поворушив устами і повернув голову.

— Ніколи, бач, не ходив з такими хоробами до лікаря, не піду й тепер.

Змагатися з ним зайво. Ще й тепер слово його — як сказав, то сказав. Тільки в найтяжчих випадках звертався він до лікаря. Решта — сама природа лікар. Але тепер він подібний на дуба, бо стоїть на найвищому місці. Життеві бурені і громовиці не жалували його. Та все таки дні його несчислені, бо чує він у собі силу небуденну.

Ввечорі остання нарада, що буде з Володьком. Перший заговорив, лежачи, Матвій. — Ось тут лежу і думаю, каже він. Ти, Володьку, підеш завтра до Дерманя. Інакше не виходить. Мати довезе тебе до Москалівки і вернеться. У ліс їхати бабі тепер небезпечно. Нападуть гультіпаки, скинуть її з воза і заберуть коні. Там он коло рова за Васівцями вбили так цього літа чоловіка. А я ось трохи полежу і встану. Не бійся, встану...

Так і має бути. Володько виходить ще на двір. Має дещо попоряти, приготовити на завтра воза. Хвильку став і постояв у темноті. Ніч. Зорі. Навкруги тиша. А може йому відмовитися від школи. Для Володька це велика жертва, алеж батько... Може він життям своїм жертвує. „Встану..." А що, як ні. Бог його знає, що їм догаряє. В боку болить, у спині болить. Ні звестися, ні зїсти.

Прийшов до хати. — А може я, тату, поки ви встанете, того... Може от поорю трохи, а тоді вже...

— Раз тобі сказав і досить! — твердо промовив Матвій. Тепер він ще впертіший, ніж коли іноді.

Володько більше не перечить. Настя вже й торбину для нього приготовила. — Ось пара білизни, каже вона. Друга пара на тобі... Поки вистане. Їсти ось на дорогу маєш, а там що тобі таки дадуть. Прийдемо, віддамо.

До того Володько додав: кілька малих зшитків, течку з цінними для нього паперами, шкільне свідоцтво і „Кобзаря". Одягу має досить. Перешитий з австрійської „шинелі" плащ, офіцирський мундір. Чоботи перешиті з Василевих. Трохи заширокі холяви, але коли вичистить ваксою, блищать, мов сонце.

Але менше з тим. Нема часу про це думати. Коли ліг спати, інші думи до голови тиснуться. Думає про роботу, що лишається, про хорого батька, про те, що зустрічає його там, на новому місці. У хаті темно. Батько не спить. Мати, як і завжди в таких випадках, стоїть перед образами і довго в темноті шепоче. Той шепіт зветься молитвою. Хто знає, що твориться в її великій душі, але Володько виразно чує, що мати молиться за нього. Так і чує, здається, як благає вона: — Боже великий. Ти бачиш нас і наші турботи. Допоможи нам. З великої своєї ласки вділи нам частину щастя і благослови наші починання. Благослови, Боже, його, мого малого сина і пошли йому ангела свого, щоб хоронив його від усього злого. Поможи йому в його науці і виведи в широкий світ, де більше місця, як у нас.

Розуміє те Володько і йому стає приємніше. Нема сумніву, що до нашої темної малої хати приходить Бог і ніхто, крім матері, не відчуває так виразно його присутності. З цією думкою хлопець засипляє.

На світанку другого дня прокинувся і почав збиратися в дорогу. Мати нашвидко готує сніданок. Володько йде запрягати коні. Прощання без плачів, без цілування. Плачуть та обіймаються пани. Володькові таке не личить. Ось уже має відходити. Батько не може встати. Лежить навзнак по груди вкритий старим кожухом. На обличчю ледь помітна блідність. Очі трохи поглибшали. Ліва його долоня лежить на грудях. Шкорупні товсті пальці підігнуті. Права відкинута на постіль.

— Ну, каже він, дивлячись у стелю, йдеш? Іди. Не журися. Батько твій також не їздив бричками, а ходив. Головне, будь чесним і не падай духом. Чесна людина, чесна праця, чесні діла не пропадуть. Хоч з яких глибин на верх виплинуть і люди то побачать. Не лякайся перешкод та кепських людей. Кепські люди — слабі люди. Обійди мовчки напасть і роби своє діло. І ще скажу: той тільки знає ціну „жизні", хто все на власній шкірі переживе. А як матимеш силу та правду за собою... Не бійся. І кепські люди схиляться перед тобою в пошані. Ну, йди вже. Мати чекає. З Богом!

Володько стоїть у ногах батька і слухає. Після нахилився на постіль, похапцем взяв батькову руку і, як лежала вона догори долонею, так і поцілував її в самі мозолі.

— Ну, ну. Будь здоров, сину! — додав він. — А оце тобі на дорогу. Як видужаю, сам прийду.

Володько не дивився, що взяв від батька.

Коло воза чекали на нього мати, Катерина і Хведот. Кинув усім — бувайте здорові! Коні рушили і повезли.

Спочатку їдуть поволі. Володько сам поганяє коні. Дивиться на папірчик, що дістав від батька і ховає його до кишені. Пять рублів невеликі гроші, але як ще вони придадуться йому. Мати сидить коло нього побіч на вязці соломи. На її обличчю скорбота. Хоче щось говорити, але не знаходить відповідних слів. Після говорить про біду, про батькову хворобу. Обіцяє, що як трохи він поправиться, то придуть. Журиться, що в полі ще картопля й насінна конюшина. Хто то викосить її.

Володько все це добре сам знає. Дума тяжка не дає йому спокою, але він гонить її від себе.

Минають поля, ліс. Коні біжать підтюпцем. Дорога виложена деревлянними круглячками. Діброва. Товстючі столітні дуби.

Жолобки. Старе, занедбане село. Похилі з тяжкими солом'яними стріхами хати. Дорога йде в долину. На другому боці долини панський палац з парком. Там стояв штаб корпусу. Дорога йде попри парк. Вигін, місточок, велитенські осокори. У парку сосни, смереки, каштани, берези. Вище оновечий сад. Буда садівника, з якої валить дим, і хата з чорними вікнами.

(Дальше буде).

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Тов. ім. Ів. Франка, від. 372, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в пятницю, 20. листопаду, в годині 7-мій ввечір, в домі де звичайно. Просимо членів прийти на час. Пригадуємо довгуючим членам, щоб вирівнали свої залеглости, або будуть суспендовані. — Ю. Голинський, пр.; М. Дубас, кас.; В. Реновець, секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. Бр. св. О. Николая, від. 5, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів і члениць, що місячні збори відбудуться в пятницю, 20. листопаду, в годині 7:30 ввечір, в гали Укр. Дем. Клюбу, 24-11 Стейнвей ул. На ці збори повинні усі прийти. бо кінець року зближається. Пригадується тим членам, котрі довгують з вкладками, щоб старалися в тім місяці хоч в части вирівнати свої залеглости. Просимо нових кандидатів, котрі хотілиб стати членами Братства і У. Н. Союзу, прийти на ці збори. Вступ вільний. Батьки, котрі ще не вписали своїх дітей до У. Н. Союзу, нехай це зроблять на цих зборах. Не приявний на цих зборах член чи урядник підлягає карі згідно зі статутом. — І. Сидор, предс.; А. Климишин, кас.; П. Барнич, секр.

ЙОНГСТАВН, О. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 230, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що звичайні збори відбудуться 22. листопаду, зараз по Сл. Божій, в Укр. Гали, 522 В. Райен Еве. Обовязком кожного члена є прийти на збори і заплатити свою належитість. Напоминаємо кожного члена, котрий не заплатить своєї місячної вкладки, що за жадного члена не будемо платити розмету. Напоминаємо довгуючих членів, щоби сплачували свої довги, або будуть суспендовані. — Іван Брящ, предс.;

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗУ

за жовтень 1936 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	409.73	176.	278.56
2.	233.13	177.	118.73
4.	88.00	178.	94.62
5.	204.88	179.	210.70
6.	43.85	180.	19.29
7.	258.91	181.	129.43
8.	229.18	182.	162.51
9.	160.69	183.	88.98
10.	220.25	184.	12.57
11.	85.86	186.	58.65
12.	141.37	187.	36.34
13.	65.95	188.	53.69
14.	18.88	189.	14.82
15.	17.31	190.	35.36
16.	78.02	191.	121.73
18.	153.57	192.	123.13
19.	10.50	193.	139.42
20.	178.55	194.	41.03
21.	122.44	195.	53.47
22.	35.22	196.	49.42
23.	40.65	197.	41.08
24.	99.14	198.	60.96
25.	128.67	199.	15.65
26.	38.49	200.	146.45
27.	60.04	201.	39.57
28.	106.20	202.	38.18
29.	169.38	203.	26.38
30.	65.87	204.	594.10
31.	146.01	205.	22.72
32.	29.12	206.	465.35
33.	93.24	207.	77.65
35.	44.34	208.	22.58
36.	140.50	209.	83.94
37.	105.15	210.	60.79
38.	240.13	211.	178.44
39.	153.34	212.	56.32
40.	27.08	213.	320.64
41.	27.44	214.	44.94
42.	155.77	215.	26.10
43.	52.35	216.	38.38
44.	139.45	217.	409.55
45.	256.35	218.	279.88
46.	29.91	219.	127.67
47.	38.86	220.	179.64
48.	37.26	221.	559.64
49.	22.50	223.	277.11
50.	168.28	224.	19.47
51.	51.00	225.	18.12
52.	141.96	226.	43.09
53.	66.08	227.	80.75
54.	35.00	228.	72.03
55.	58.02	229.	208.10
56.	168.31	230.	182.35
57.	144.19	231.	28.59
58.	166.44	232.	63.09
59.	161.30	233.	26.36
60.	35.80	234.	134.05
61.	21.00	235.	133.33
62.	112.30	236.	169.85
63.	274.97	237.	232.20
64.	107.21	238.	148.13
65.	268.77	239.	285.96
66.	119.50	240.	32.20
67.	190.39	241.	88.04
68.	23.10	242.	131.77
69.	85.17	243.	77.57
70.	270.25	244.	22.72
71.	13.16	245.	104.08
72.	51.57	246.	61.51
73.	105.80	247.	253.91
74.	58.02	248.	63.32
75.	141.19	249.	43.11
76.	268.71	251.	209.01
77.	80.48	253.	88.13
78.	126.96	254.	106.03
79.	21.69	255.	71.34
80.	43.50	256.	47.18
81.	146.10	257.	37.38
82.	75.43	259.	196.27
83.	179.08	260.	46.08
84.	49.12	261.	12.14
85.	124.42	262.	57.06
86.	228.21	263.	63.92
87.	185.83	265.	31.04
88.	22.69	266.	102.51
89.	28.53	267.	93.13
90.	267.00	268.	89.78
91.	339.64	269.	39.51
92.	20.59	270.	206.58
93.	61.74	271.	79.75
94.	291.15	272.	46.39
95.	47.78	273.	152.41
96.	161.25	274.	183.81
97.	165.84	275.	92.35
98.	121.21	276.	336.73
99.	191.92	277.	150.07
100.	93.16	278.	74.40
101.	46.99	280.	181.64
102.	508.81	281.	77.83
103.	106.78	282.	221.08
104.	266.94	283.	128.44
105.	197.06	284.	68.77
106.	255.88	285.	23.20
107.	38.92	286.	35.11
108.	101.37	288.	219.94
109.	145.78	289.	31.16
110.	5.21	290.	62.30
111.	38.35	292.	491.77
112.	288.36	293.	34.61
113.	74.03	294.	39.42
114.	60.90	295.	185.95
115.	31.20	296.	263.00
116.	57.18	297.	26.95
117.	117.58	298.	131.91
118.	73.73	299.	49.18
119.	34.79	300.	144.52
120.	160.32	301.	149.88
121.	137.70	303.	66.55
122.	56.06	304.	53.53
123.	161.56	305.	62.09
124.	110.49	306.	39.23
125.	50.84	307.	59.95
126.	76.28	308.	114.78
127.	167.30	309.	48.23
128.	11.32	310.	85.71
129.	35.98	311.	14.86
130.	340.03	312.	62.03
131.	14.96	314.	13.88
132.	162.13	315.	25.96
133.	247.93	316.	275.76
134.	98.82	317.	87.81
135.	95.89	318.	132.48
136.	177.97	319.	60.17
137.	199.82	320.	116.43
138.	56.42	321.	80.26
139.	79.34	322.	54.33
140.	84.04	323.	69.93
141.	85.28	324.	166.19
142.	133.67	325.	92.50
143.	85.01	326.	143.11
144.	33.87	327.	46.02
145.	54.50	328.	24.47
146.	158.66	329.	4.42
147.	450.16	330.	110.83
148.	28.77	331.	43.07
149.	55.11	332.	85.70
150.	38.76	333.	110.42
151.	112.23	334.	205.35
153.	9.83	335.	48.54
154.	43.05	336.	296.27
155.	449.89	337.	23.01
156.	129.86	338.	282.00
157.	8.42	339.	107.49
158.	249.59	340.	19.67
159.	81.88	341.	88.07
160.	115.60	342.	196.88
161.	177.08	344.	76.95
162.	57.88	345.	103.20
163.	106.48	347.	128.79
164.	121.42	349.	69.57
165.	30.25	350.	112.33
166.	59.28	351.	49.68
167.	105.61	352.	87.04
168.	209.82	353.	22.63
169.	49.69	354.	17.93
170.	209.80	355.	64.62
171.	30.28	357.	57.24
172.	41.96	358.	69.65
173.	80.74	359.	95.48
174.	35.67	360.	14.29
175.	148.82	361.	1,057.35

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
362.	63.25	377.	21.08
363.	96.48	378.	16.81
364.	338.35	379.	66.40
365.	134.32	381.	54.52
366.	19.81	382.	40.72
367.	306.61	383.	160.39
368.	27.85	384.	38.28
369.	216.30	385.	493.48
370.	224.31	386.	22.00
371.	180.75	388.	162.99
372.	35.76	390.	45.75
373.	99.15	392.	25.70
374.	89.86	396.	204.12
375.	114.79	400.	74.81
376.	28.96	401.	40.06

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	13.71	230.	3.81
2.	5.76	233.	4.52
7.	1.13	234.	24.12
8.	5.71	237.	2.68
12.	2.08	243.	18.23
19.	1.58	245.	3.08
20.	3.17	257.	7.31
28.	32.56	260.	1.23
30.	11.32	262.	5.38
33.	9.71	268.	2.93
37.	17.20	274.	1.49
39.	31.73	275.	18.25
57.	4.98	276.	6.96
62.	1.18	277.	2.02
65.	16.00	278.	1.15
70.	3.80	282.	3.55
83.	4.11	283.	4.93
88.	1.43	284.	3.37
90.	14.74	286.	39.89
101.	2.84	288.	3.83
102.	4.96	292.	2.87
106.	11.86	295.	1.13
108.	10.63	298.	3.05
112.	6.53	305.	8.31
117.	4.46	312.	2.26
125.	3.61	316.	1.41
127.	5.65	321.	5.01
134.	3.06	322.	1.31
135.	2.08	326.	3.33
139.	2.35	328.	2.01
140.	1.64	331.	4.74
142.	13.30	334.	2.28
143.	11.55	335.	6.34
147.	28.99	336.	7.50
151.	9.79	341.	1.75
155.	7.96	342.	30.50
156.	1.29	345.	2.65
161.	4.41	349.	5.24
170.	16.22	358.	2.52
181.	1.57	361.	14.73
189.	8.15	363.	88
190.	84	365.	2.48
206.	5.45	367.	3.51
208.	10.51	368.	74
209.	4.26	370.	22.61
215.	2.14	371.	1.30
216.	15.82	384.	28.93
217.	2.74	385.	8.06
221.	8.20	388.	19.28
225.	14.54		

З місячних вкладок від членів	$44,140.99
Процент від бондів	675.00
Процент від морґеджів	6,438.67
Процент від позичок	540.00
Сплати морґеджів	7,991.58
Перенесення морґеджової інвестиції на власну реальність	23,203.18
Сплати позичок нових родів обезпечення	1,076.00
Зворот позичок до фонду народного	44.10
Зворот нагороди за нового члена	4.00
Сирітські части по бл. п.:	
в. 177 Зажицький Маріян	77.87
в. 213 Маслій Олекса	200.00
Разом	$84,391.39

РОЗХІД.

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 39 Клиш Микола	$ 49.77
в. 50 Сарабаха Михайло	1,000.00
в. 65 Матлага Стефан	1,000.00
в. 83 Клапко Михайло	1,000.00
в. 106 Фтомин Михайло	1,000.00
в. 168 Шемберко Анна	750.00
в. 176 Семкович Лука	1,000.00
в. 177 Зажицький Маріян	750.00
в. 213 Маслій Олекса	500.00
в. 221 Стефанюк Михайло	750.00
в. 236 Гиряк Юрій	1,000.00
в. 245 Сорока Максим	500.00
в. 247 Сива Текля	1,000.00
в. 286 Челяк Теодор	1,000.00
в. 301 Андронік Іван	500.00
в. 324 Філь Петро	1,000.00
в. 400 Чвальга Матвій	1,000.00

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 48 Карбовнічак Стефан	20.29
в. 118(ст.) Шабінська Юлія	151.00
в. 283 Ґерльовський Петро	204.00

Інші виплати з фонду посмертного:

Гщошеві звороти нових родів обезпечення і звороти позичок	759.14

Виплати з фонду запомогового:

в. 6 Воробель Андрій	35.00
в. 18 Хаменько Юлія	35.00
в. 29 Хромчак Андрій	35.00
в. 29 Федак Василь	35.00
в. 33 Скочипець Олена	25.00
в. 33 Ґулик Наталія	25.00
в. 36 Паснак Анна	35.00
в. 37 Скоренька Антоніна	35.00
в. 42 Полюга Дмитро	35.00
в. 58 Гумніцький Михайло	35.00
в. 63 Маховський Андрій	35.00
в. 72 Федан Андрій	25.00
в. 73 Підворний Йосиф	35.00
в. 82 Балик Михайло	15.00
в. 102 Брунарський Семен	50.00
в. 104 Гайдук Анна	25.00
в. 105 Костик Петро	50.00
в. 109 Тварди Анна	25.00
в. 155 Проць Андрій	35.00
в. 170 Грабар Василь	30.00
в. 181 Ірза Йосиф	50.00
в. 204 Лялька Микола	25.00
в. 212 Минальні Тереса	25.00
в. 218 Гільвак Іван	25.00
в. 218 Стахура Параска	15.00
в. 219 Трач Микола	25.00
в. 223 Дрозд Петро	50.00
в. 223 Спас Апольонія	25.00
в. 229 Гарасим Петро	35.00
в. 230 Кучманич Дмитро	35.00
в. 241 Камфонік Михайло	35.00
в. 251 Щупак Йосиф	35.00
в. 255 Булій Лешко	25.00
в. 292 Шевчук Теофіля	25.00
в. 300 Вовчак Микола	35.00
в. 300 Лаврук Григорій	50.00
в. 303 Королевят Катерина	15.00
в. 306 Антонів Андрій	35.00
в. 308 Топориньский Петро	35.00
в. 316 Бойко Дмитро	75.00
в. 320 Деманчук Крестина	25.00
в. 333 Макар Анна	25.00
в. 361 Грицковян Михайло	35.00
в. 361 Дубик Прокіп	50.00
в. 369 Паращинець Ілько	25.00
в. 383 Андрусів Михайло	35.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Нагорода секретарям за третій квартал	5,017.96
Свобода за орган	3,595.00
Платня головного уряду	683.00
Ювилейна книга	500.00
Кошта засідання екзекутиви, кошта подорожей і репрезентації	341.99
Платня помічних сил	205.00
Лікарі за нових членів	142.75
Перерібка фотографій до ювилейної книги	125.00
Залізна шафа на смертні акти	108.50
Почта, телефон, експрес і т.п.	90.10
Асекурація від грабунку	25.00
Офісові прибори	18.64
Направа печатки	2.69

Інвестиції.

Закуплено бондів на суму	29,275.00
Процент на бондах	387.92
Випозичено членам на грамоти нових родів	3,798.00
Перебрано морґеджову інвестицію на власну реальність	23,203.18
Заплачено за пляни перерібки реальности	125.00
Разом	$84,103.93

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем вересня 1936 р. остала	$238,531.75
Прихід за жовтень	84,391.39
Разом	$322,923.14
Розхід за жовтень	84,103.93
Готівка з кінцем жовтня 1936 остається	$238,819.21

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 238,819.21
Морґеджі	1,236,521.39
Бонди	1,044,053.74
Реальности	879,514.28
Дім У. Н. Союзу	110,000.00
Позички членам	474,993.00
Разом	$3,983,901.62

Стан довжний:

Фонд посмертний нових родів обезпечення	$3,222,556.64
Фонд адміністраційний	128,132.88
Фонд запомоговий	78,931.17
Фонд конвенційний	38,845.15
Фонд резервовий	13,280.89
Fluctuation Fund for Protection of Investment & Mortality	
Фонд посмертний старого роду обезпечення	71,979.54
Фонд народній	3,611.25
Фонд сирітський	200,703.85
Разом	$3,983,901.62

М. Мурашко, гол. предс.

Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗУ
МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за жовтень 1936 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	9.68	100.	3.60
2.	12.30	102.	25.43
4.	1.58	103.	4.28
5.	6.55	104.	8.32
6.	2.50	105.	11.93
7.	14.40	106.	10.78
8.	14.18	107.	2.30
9.	12.60	108.	4.05
10.	2.70	109.	5.40
11.	11.90	110.	1.35
12.	1.35	112.	8.55
13.	10.60	113.	4.72
14.	1.80	114.	5.20
15.	1.13	115.	2.30
16.	6.30	116.	6.10
18.	4.05	117.	1.58
20.	9.45	118.	1.15
21.	8.78	120.	10.15
22.	25	121.	12.83
23.	90	122.	1.60
24.	10.58	123.	5.65
25.	1.35	124.	6.30
26.	4.95	125.	5.65
27.	70	126.	2.93
28.	8.35	127.	8.10
29.	8.55	128.	1.35
30.	6.75	129.	68
31.	7.05	130.	16.20
33.	12.85	131.	50
35.	2.25	132.	5.20
36.	6.55	133.	2.25
38.	3.60	135.	4.75
39.	5.62	136.	15.30
40.	2.48	137.	11.03
42.	7.20	139.	4.28
43.	2.70	140.	6.55
44.	11.47	141.	45
45.	13.28	142.	15.35
46.	1.80	143.	3.60
47.	3.40	144.	4.15
48.	2.25	145.	6.10
50.	13.95	146.	5.40
51.	68	147.	28.80
52.	5.85	148.	2.97
53.	2.48	149.	2.70
54.	90	150.	10.80
55.	3.60	151.	13.28
56.	11.95	154	50
57.	8.10	155.	21.40
58.	8.35	156.	10.60
59.	13.25	158.	13.95
60.	2.93	159.	4.73
61.	2.25	160.	3.85
62.	8.55	161.	9.45
63.	16.43	162.	2.30
64.	9.90	163.	4.32
65.	12.85	164.	16.65
66.	1.13	165.	3.60
67.	6.75	167.	4.05
68.	90	168.	5.00
69.	2.25	169	25
70.	7.65	170.	9.90
72.	5.40	171.	5.40
73.	6.08	172.	10.48
74.	90	173.	4.05
75.	10.57	174.	4.50
77.	5.62	175.	6.10
78.	4.30	176.	11.70
79.	90	177.	1.35
80.	2.15	178.	3.60
81.	6.30	179.	13.28
82.	4.30	180.	16.20
83.	9.90	181.	50
84.	1.35	182.	6.10
85.	16.00	186.	1.50
86.	6.30	187.	45
87.	10.38	188.	4.25
88.	2.25	189.	1.15
89.	2.25	191.	6.08
90.	16.42	192.	8.33
91.	20.05	193.	2.70
92.	1.00	194.	1.00
93.	1.35	196.	3.15
94.	13.95	197.	75
95.	8.10	198.	2.95
96.	9.45	200.	14.63
97.	13.05	201.	3.60
98.	3.40	204.	50.40
99.	15.75	205.	4.10

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
206.	26.35	300.	4.95
207.	2.48	301.	5.65
208.	45	303.	2.92
209.	1.35	305.	3.85
210.	1.13	306.	70
211.	10.80	307.	90
212.	90	308.	2.70
213.	13.95	309.	1.35
214.	2.70	310.	2.93
217.	13.95	311.	1.15
218.	9.00	312.	4.95
219.	4.50	314.	1.60
220.	10.40	315.	25
221.	33.08	316.	10.13
223.	27.70	317.	3.60
225.	1.60	318.	9.00
227.	5.40	319.	4.75
228.	2.95	320.	4.50
229.	12.20	321.	6.08
230.	13.28	322.	1.35
231.	4.95	323.	7.90
232.	5.85	324.	5.18
233.	45	325.	2.25
234.	16.65	326.	10.13
235.	10.58	327.	3.40
236.	7.65	328.	2.25
237.	11.25	330.	10.60
238.	8.35	331.	5.00
239.	20.03	332.	7.05
241.	1.13	333.	3.40
242.	17.10	334.	8.55
243.	9.45	335.	2.50
244.	1.58	336.	15.30
245.	6.75	337.	25
246.	2.25	338.	13.05
247.	11.70	339.	6.10
248.	4.30	340.	1.80
251.	6.30	341.	75
253.	1.60	342.	18.23
254.	6.75	344.	2.03
255.	2.70	345.	6.10
256.	4.27	347.	8.10
257.	1.58	349.	6.30
259.	8.78	350.	1.15
260.	10.30	351.	66
261.	1.40	352.	4.95
262.	1.60	354.	67
263.	1.60	355.	2.48
265.	2.48	357.	2.70
266.	4.05	358.	3.15
267.	3.40	359.	6.07
268.	4.05	361.	43.90
269.	2.25	362.	9.25
270.	12.20	363.	11.48
271.	5.40	364.	15.75
272.	1.80	365.	7.20
273.	2.93	366.	3.80
274.	6.53	367.	10.60
275.	4.50	368.	50
276.	20.48	369.	17.35
277.	8.10	370.	6.30
278.	2.50	371.	9.25
280.	4.30	373.	2.93
281.	4.28	374.	6.76
282.	16.88	375.	9.23
283.	7.20	377.	1.35
284.	90	378.	2.70
285.	50	379.	8.55
286.	3.83	381.	2.70
288.	11.70	383.	13.05
289.	3.60	384.	7.85
290.	2.25	385.	9.90
293.	1.35	386.	2.69
294.	3.15	388.	13.28
295.	2.92	390.	6.98
296.	9.70	392.	1.90
297.	2.25	396.	11.25
298.	90	400.	11.70
299.	2.48	401.	1.30

З місячних вкладок	$2,246.79
Процент від морґеджів	730.43
Сплати морґеджів	487.11
Разом	$3,464.33

РОЗХІД.

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 361 Білецький Микола	$400.00

Інші виплати з фонду посмертного:

Грошеві звороти нових родів Т. 2.	46.66

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за Укр. Тижневик	475.00
Платня помічних сил	302.50
Видатки канцелярійні, почта і т. п.	25.00
Разом	$1,249.16

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем вересня 1936 осталася	$55,965.50
Прихід за жовтень	3,464.33
Разом	$59,429.83
Розхід за жовтень	1,249.16
Готівка з кінцем, жовтня 1936 остається	$58,180.67

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 58,180.67
Морґеджі	175,443.21
Бонди	109,765.26
Реальности	56,650.92
Позички	25.00
Разом	$400,065.06

Стан довжний:

Фонд посмертний	$294,485.12
Фонд адміністраційний	105,579.94
Разом	$400,065.06

М. Мурашко, гол. предс.

Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 104, відбудуться 22. листопаду, в годині 3-тій пополудні, в Народнім Домі. Просимо довгуючих членів вирівнати свої залеглости, або будуть суспендовані. — М. Вітів, предс.; І. Ворона, кас.; М. Зельвак, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. О. Николая, від. 106, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 22. листопаду, зараз по Сл. Божій, в гали церковній при Оклей і Райс ул. Просимо членів приєднувати нових членів, як до Братства так і до У. Н. Союзу. Рік уже кінчиться. Чи ви уже подумали, що ваші діти ще не вписані до У. Н. Союзу. Це є ваш обовязок дати дітям можливість бути разом з вами в одній орґанізації, бо діти говорять: ми хочемо, але тато не хочуть вписати. Довгуючі члени щоб сплачували свої залеглости, бо каса не може терпіти. Всі довгуючі члени будуть суспендовані, як не заплатять. — Микола Ґуль, предс.; Гавриїл Дацьків, кас.; Іван Дацьків, секр.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ЙОНКЕРС, Н. Й.

Ювилей тов. Подільська Січ.

День 8-го листопаду лишиться приємним спомином для української громади в Йонкерс, Н. Й. Того дня тутешня громада справляла 20-літні роковини заснування тов. Подільської Січи, 8-го відділу У. Н. Союзу.

Перша частина ювилею відбулася рано в місцевій укр. греко-кат. церкві, де парох о. Кінаш відслужив дві панахиди за померлих членів товариства.

Друга частина свята почалася в год. 6.45 вечором спільною вечерою в галі Укр. Нар. Дому під ч. 13 вул. Вашинґтон. На цій вечері були приявні і гості, між якими були: головний предсідник У. Н. Союзу, М. Мурашко, та місцевий лікар д-р Е. Майчик, що теж є лікарем згаданого відділу.

Свято відкрив перший будівничий цього товариства і теперішній його голова, гром. Н. Чолій. Він покликав на тостмайстра д-ра Е. Майчика. На першого бесідника тостмайстер покликав головного предсідника У. Н. Союзу, М. Мурашка. Присутні привитали його рясними оплесками.

Гром. Мурашко у своїй півгодинній промові подав присутнім історію У. Н. Союзу та вказав на ті тернисті шляхи, які Союз мусів проходити, та на ті перешкоди, які він мусів поборювати, щоб дійти до того розросту, в якому він знаходиться сьогодня. Батько Союз є нині найбільшою і найбагатшою народньою українською институцією на світі. Гром. Мурашко зазначував, що союзовці можуть критикувати адміністрацію Союзу, але повинні це робити розумно і чесно. В дальшому тягу своєї цікавої промови гром. Мурашко перейшов до справ тов. Подільська Січ і в імені цілого Союзу привитав цей 8 відділ в 20 річницю його життя та побажав йому дальшого щасливого й успішного розвою.

Другим бесідником був міський урядник п. Колі, що між іншим сказав, що серед усіх імігрантів нема щирішого народу від українського. Українські імігранти є чесні, працьовиті, скрізь дають собі раду. Дальшим бесідником був В. Мандзій, фін. секретар тов. Подільська Січ. Він вказав на довголітню працю інших працьовників 8 відділу Союзу, якими є Н. Чолій, Н. Турчин, М. Федьків, І. Сокирка. Він дав також звіт з діяльности товариства за 20 літ. Відділ має тепер 110 членів дорослих і 63 дітей, як теж біля $7,000 готівки. За 20 літ товариство мало обороту на суму $62,000. Запомог виплачено на суму яких $6,000. Четвертим бесідником був гром. Н. Турчин, тростіс товариства, як теж визначний тутешній український громадянин. Він дякував усім членам за дотеперішню працю в товаристві та закликав до дальшої співпраці.

Тостмайстер просив приявних, щоб ушанували померлих членів повстанням з місць, що приявні вчинили.

Черговими бесідниками були громадяни: Н. Мазур, П. Гарасимів, Кендзерський, М. Фатюк. Усі говорили коротко, але річево. При кінці вечері предс. Чолій подякував жінкам і дівчатам за труд, що вони його поклали біля влаштування цього свята. Свято закінчено національним гимном „Ще не вмерла Україна", після чого розпочалися танці і забави. Гром. Мурашко далі вів розмови з членами Союзу та давав їм вияснення про організаційні справи.

Гість-Союзовець.

І. Л. Морей де Моран, інживір, полковник.

ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ ФРАНЦІЇ*)

Історик Фераро каже, що головне завдання майбутніх поколінь полягатиме в тому, щоб знайти відповідь на предвічне питання: „Хто має право наказувати й в яких межах він має право це робити?! Хто зобовязаний до послуху і до якого часу він обовязаний до нього?" З фактом влади чоловіка над чоловіком тяжко погоджується сучасна психольоґія. Тому сучасна державність намагається ослабити й вмягчити політичну залежність одної людини від другої. Для того вона послідовно переходить до делікатних засобів психольоґічного примусу замісць фізичного і виховує мотив добровільного внутрішнього засвоєння влади; виховує в підвладних почуття розуму і волі громадян, спільників влади. В сучасній державі психольоґічно нестерпний факт влади одної людини над другою ослаблюється тим, що влада належить всім; що її здійснюе більшість; що посеред цієї більшости може бути кожний. „Коли, — каже Кельсен, — над нами мусить бути влада, то ми бажаємо бути під владою нас самих. Політично незалежний той, хто не підлягає ніякій іншій владі крім особистої волі". В сучасній державності кожна людина виявляє свою особисту волю через партію, до котрої вона належить або з котрою симпатизує.

Щож таке партія? На це питання надзвичайно тяжко відповісти. Для одних партія це засада політики чи релігії. Для других, це воргнізована політична установа для розвинення і викристалізування приписів партії. Для третіх партія це шлях до такого устрою життя, при якому всі будуть задоволені. Для багатьох партій це обеднання інтересів, для інших, партія — це обеднання ідей, засад. Взагалі, всі партії мають нахил стати партійною церквою, зі своїми приписами і зі своїми заповідями. В політичному відношенню партійна орґанізація домінує, коли не знищує зовсім незалежність поглядів кожного окремого члена. Без партії не може бути політики. Кожний, хто висловлює які то не булиб погляди політичні, чи виступає з тими чи іншими політичними вимогами, тимсамим висуває певну партійну платформу, чи партійну програму. Кожна орґанізація, що бореться з певною політичною метою, тимсамим уявляє з себе партію. Ніяке питання не можливо вирішити, наскільки це питання не буде впочатку поставлене, і ніякий нарід не зможе виявити своєї волі, коли перед ним не буде поставлене виразно й категорично питання „ТАК", чи „НІ?" Поставити це питання є головною функцією політичних партій, котрі виконують її тим ліпше, чим отвертіше ведуть боротьбу за свою програму і за ту владу, котра має здійснити цю програму. Осуди, що партії прямують до влади, є абсурдні, бо отверта боротьба за владу є обовязком тих людей, що висунули політичну програму. Висунути політичну програму, а потім відмовитись від боротьби за владу, — те саме, що відректися від відповідальности за здійснення цеї програми.

Франція має надзвичайну скількість політичних партій. Ріжниці в програмах і взаємовідношеннях поміж партіями є такі складні, що не тільки чужинці, а багато навіть і політично грамотних французів не завше орієнтуються в них.

Історія французьких політичних партій в коротких словах така:

Французькі політичні партії витворились за останніх пятьдесять років. В перших роках III. Републики політична боротьба велась поміж републиканцями та монархістами. Побідивши в році 1879, републиканці поділились: на поміркованих або консерваторів та на сторонників скорих і радикальних реформ. Ці дві течії борються і досі поміж собою під ріжними назвами, що часто змінюються. Помірковані (під проводом Гамбета, Жюль Фері) хотіли обмежити число реформ і переводити їх по черзі, уникаючи гострих питань. Радикали (Фльоке, Клемансо) бажали здійснити Бельвільську програму: перегляд конституції, відділення церкви від держави (ляїцизм), виборний суд, проґресивне оподаткування. В 1891—1893 роках консервативні католики творять право-републиканську партію, яка згоджується співпрацювати з поміркованими републиканцями. В 1905 році обеднуються соціялісти і творять єдину соціялістичну партію (S.F.I.O.).

Перед світовою війною партійне представництво в парляменті Франції було таке:

1) Праві, котрі складалися з монархістів і націоналістів;

2) Католики, члени Ліберальної Акції (l'Action Liberale);

3) Бувші помірковані, що поділились на Републикансько-Демократичний Союз, Лівих Републиканців і Демократичне Обеднання. Останне не мало свого представника в парляменті.

4) Радикали ріжних відтінків: радикали, радикал-соціялісти, републиканські соціялісти.

5) Партія Соціялістів (S.F.I.O.), котру часто називають Партія Обеднаних Соціялістів.

Крім цього треба зазначити політичні партії, котрі не мали представництва в парляменті:

а) крайні праві, новомонархісти (Аксіон Францес — d'Action Francaise);

б) крайні ліві, синдикалісти революціонери й анархісти.

Підчас світової війни всі партії обедналися в „Святий Союв" (l'Union Sacree). Після війни твориться „Національний Блвок" (Bloc National), котрий приходить по виборах 1919 року до влади й оволошує війну всім лівим партіям. Майже одночасно твориться обеднання лівих партій в „Лівий Картель" (Cartel des Gauches), котрий після виборів 1924 р. приходить до влади. Дня 23 липня 1926 року Пуанкаре формує свій кабінет „Національного Обеднання" (l'Union Nationale), до котрого входять представники всіх партій за винятком крайніх правих і соціялістів. Після того як Пуанкаре перевів стабілізацію франка, вибори 1928 року були нічим іншим, а тільки своєрідним плебісцитом за Пуанкаре. З 607 місць в парляменті 440 дісталися „пуанкаристам". Після виборів 1932 року до влади прийшли радикали і радикал-соціялісти. Після „лютневих днів" в Парижі, коли в звязку з розкритим шахрайством Ставіського ледви не дійшло до горожанської війни, ліві партії обедналися на ґрунті боротьби проти фашизму в „Єдиний Фронт". Після виборів у травні ц. р. Єдиний Фронт на чолі з Леоном Блюмом прийшов до влади. „Єдиний Фронт" охоплює собою всі партії лівого напрямку, від партії републиканців, радикалів і радикал-соціялістів (Партія Ерія), до комуністів включно. За винятком часу, коли при владі був національний бльок (1919—1924), найхарактеристичнішою рисою французького політичного життя є сталий рух вліво. Після кожних виборів збільшується число представників соціялістів і комуністів. Наслідком цього ухилу вліво надзвичайно цікаво змінилось положення політичних уґруповань у парляменті. Так, наприклад, ліві републиканці займають в парляменті лаву правого центру, але коли всі партії загалом мають нахил вліво, кожна партія зокрема має нахил вправо і то тим більше, чим більше вона наближується до влади. Найяскравішим прикладом можуть послужити всі крізи соціялістичної партії. Номенклятура сучасних французьких партій таксамо часто викликає непорозуміння у чужинців. Наприклад: чому крайня права парляментарна ґрупа має назву „Демократична Републиканська Унія"? І чому ліві радикали сидять в парляменті направо від „радикалів"? Пояснення цього треба шукати в історії. Вище згадане праве уґруповання походить від републиканців, котрі боролись проти Наполеона III і серед котрих було багато замаскованих монархістів. Відносно лівих радикалів треба згадати, що підчас „Великого Кабінету" Вальдек-Руссо заявився був бльок лівих, котрий одержав побіду над радикалами старого типу 19 віку. Цей нахил вліво допровадив до того, що прикметники „републиканський", „демократичний", „соціяльний", вживаються сьогодня по відношенню уґруповань найбільш консервативних, майже реакційних.

Ні війна, ні повоенні події фактично нічого не змінили як в кваліфікації партій, так і в їх способі ґруповання в парляменті. Лишень завважимо три найбільше цікаві чинники: 1) значну експанзію Соціялістичної Партії, 2) зміцнення правих партій, які перед початком війни мали дуже незначний політичний вплив і 3) поява Комуністичної Партії, що ставиться вороже до буржуазних партій.

Політичні уґрупування Франції нині майже анальоґічні до передвоенних, а власне:

1. Монархісти, націоналісти, фашисти;
2. Консерватори;
3. Радикали і радикал-соціялісти;
4. Соціялісти;
5. Комуністи;
6. Анархісти.

Франція не має великих політичних партій з міцною орґанізацією і партійною дисципліною. Лише „Французька Акція", „Бойові Хрести", „Соціялістична Партія" і „Комуністична Партія", являються партіями в цьому розумінні, решта уявляє з себе щось подібне до уґрупування виборчих комітетів, котрі виробляють програми і провадять вибори. Партії мають слабу орґанізацію в краю, не краще вони зорґанізовані і в парляменті. Депутати і сенатори зорґанізовані в парляментські ґрупи (фракції), але програми цих ґруп не завжди відповідають партійному переконанню осіб, що до них належать. Навіть не завжди ґрупи, що мають одну і ту саму назву в сенаті і палаті депутатів обеднуються поміж собою. Бувають випадки, що члени одної партії належать до ріжних ґруп. Члени партії „Обеднання Републиканців Демократів" поділились поміж чотирма ґрупами в сучасній палаті депутатів і між двома в сенаті.

В парляментських ґрупах, таксамо як і в партіях, бракує дисципліни. Так, наприклад в 1927 р. підчас голосування над военним законом про резервістів, радикал Даладіє голосував „проти", Казальс, голова парляментської ґрупи радикалів, голосував „за", а радикал Мальві „здержався"; а взагалі голоси цілої ґрупи розбились так: 64 „за", 54 „проти" і 7 „здержалось". В 1926 році Даріак, секретар ґрупи лівих републиканців в палаті депутатів, прийняв портфель міністра в кабінеті Ерія; члени його ґрупи голосували проти нього, не зважаючи на те, що він і надалі залишався в ґрупі. В 1923 році Центральний Комітет Партії Радикалів заборонив трьом міністрам, членам партії радикалів, залишитися далі в кабінеті; всі три відмовились виконати наказ. Правда, в Соціялістичній Партії справа стоїть цілком інакше, бо коли наприклад, Поль Бонкур приняв портфель міністра, його відразу виключено з партії.

Скільки в Франції є партій? На це питання не можна відповісти дуже стисло, бо цілий час дрібні партії то зникають, то на їх місце творяться нові. Не рахуючи впливових, в політичному житті не партійних організацій*), нині можемо нарахувати у Франції 29 партій. Подаємо їх, починаючи з крайно правих:

1) Французька Акція (l'Action Francaise);
2) Патріотична Молодь (Les Jeunesses Patriotes);
3) Фашисти (Le Faisseau);
4) Бойові Хрести (La Croix de Feu);
5) Партія Французької Солідарности (Parti de la Solidarite Francaise);
6) Республіканська Федерація Франції (La Federation Republicaine de France. U. R. D.);
7) Партія Націонал Соціялістів (Le Parti Socialiste National);
8) Партія Францістів (Les Francistes);
9) Партія Народніх Демократів (Le Patri Democrate Populaire);
10) Демократично Республіканський Союз (L'Alliance Republicaine Democratique);
11) Радикали Унюністи (Les Radicaux Unionistes);
12) Ліґа Патріотів (La Ligue des Patriotes);
13) Національно Католицька Федерація (La Federation National Catholique);
14) Горожанська Унія (Les Unions Civiques);
15) Ліґа Націонал Республіканців (La Ligue Republicaine National);
16) Республіканський Комітет Торгу, Промислу і Сільського Господарства (Le Comite Republicaine du Commerce, de l'Industrie et de l'Agriculture);
17) Відбудова Франції (Le Redressement Francaise);
18) Соціялістична Партія Франції (Обеднання Жана Жореса) (Le Partie Socialiste de France (Union Jean-Jaures);
19) Партія Соціялістів Республіканців і Французьких Соціялістів (Le Parti Republicain-Socialiste et Socialiste Francais);
20) Партія Республіканців Радикалів і Радикалів Соціялістів (Le Parti Republicain Radical et Radical-Socialiste);
21) Молода Республіка (La Jeune Republique);
22) Поступові Соціялісти (L'Evolution Socialiste);
23) Ліґа Прав Чоловіка і Горожанина (La Ligue des Droits de l'homme et du citoyen);
24) Ліґа Республіки (La Ligue de la Republique);
25) Федерація Республіканської Молоді (La Federation de Jeunesses Laiques et Republicaines);
26) Партія Соціялістів (Le Parti Socialiste. S. F. I. O.);*)
27) Соціялістично Комуністичне Обеднання (L'Union Socialiste-Communiste);
28) Партія Комуністів (Le Parti Communiste. S. F. I. C.); **)
29) Партія Анархістів (Les Anarchistes).

Підчас виборів значна частина ціх партій обеднується поміж собою, або голосує за найбільш споріднені партії.

---

*) Виїмки з книги „ФРАНЦІЯ", що готується автором до друку.

*) Наприклад Союз Державних урядовців; Союз Бувших Військових Учасників Минулої Війни; Союз Учителів, та інші.

*) Французька Секція Робітничого Інтернаціоналу.

**) Французька Секція Комуністичного Інтернаціоналу.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Ів. Франка, від. 103, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 21. листопаду, в годині 6:30 ввечір, в церковній ґали, 1231 Вест Скат ул. Просимо кожного члена прийти на ці збори на означений час, бо є важні справи до полагодження. Шановні члени, як вам відомо, що по інших місцевостях по цілій Америці наші браття українці святкують Листопадове Свято і на святах дають свої жертви на старий край, на інвалідів. В нашій місцевості є два товариства, але ні в одні товаристві нема провідників, щоб таке свято влаштувати. Тому просимо кожного члена, щоб був приявний на зборах та зложив свою лепту на інвалідів. Пригадуємо довгуючим членам, щоб виповнили свої залеглости на цих зборах, бо в противнім разі будуть суспендовані. Хто з членів має знайомих, котрі хотілиб вписатись до Товариства і Союзу, хай прийдуть на ці збори. Члени, котрі ще не вписали своїх дітей до Союзу, хай впишуть тепер, бо вже осталось тільки два місяці цего року, а цего року є кампанія за приєднування нових членів до У. Н. Союзу. Члени постарайтеся о це і сповніть обовязок, а як не сповните, то буде встид для нас всіх і для нашого відділу. — Т. Танін, пр.; А. Гатала, кас.; Н. Кудринський, секр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

КОГОС, Н. Й.

На Народній Дім у селі Красна, повіт Кросно.

На повищу ціль жертвували громадяни: Д. Завінський $25, О. Лесняк $10, а по $5: С. Кобаса і П. Кобаса. Разом вислано до краю $45. Просимо й інших краянів памятати за цю добру, нашу справу.

О. Лесняк,
105 Ontario St., Cohoes, N. Y.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

З МУЗИКИ.

З НАГОДИ ВИСТАВИ ОПЕРИ „МАЗЕПА" В НЮ ЙОРКУ.

В неділю вечором, дня 6-го грудня б. р., буде виставлена в Carnegie Hall (це вже третій раз у Ню Йорку) знаменита опера Петра Чайковського п. з. „Мазепа". Ця подія важна тим разом тим, що управа Українського Мистецького Театру під проводом п. Дм. Чутра повірила, що в Ню Йорку вже є таке поважне число добрих українських музик-інструменталістів, що взявши їх як основу, можна з ними зорганізувати першорядну і то майже чисто українську орхестру. І здається, що це перший раз в історії Ню Йорку в орхестрі (яка буде зложена з 35 людей) такого великого підприємства як опера, буде заступлене, і то на найбільше відповідних місцях, поважне число українських артистів-членів Нюйорського Союзу Музик (юнії).

Я певний, що це сердечне відношення управи театру буде початком до тіснішого зближення наших музик-інструменталістів, а знову цього роду співпраця буде початком до солідного поставлення на американському ґрунті як оперового так і концертового діла.

Приємно завважити, що вже підховалося замітне число тут роджених молодих українських артистів, які відчувають потребу співпраці українських артистичних сил. Деякі з них здобули собі признання й оцінку в американських музичних впливових кругах. Я також певний, що вище згадана новість, звязана з виставою „Мазепи" зверне на себе увагу та піддержку нашого нюйорського й околичного громадянства.

Роман Придаткевич.

— Тату, чи пес, що стягнув ковбасу, може бути поліційним псом?

ТАРЗАН І ЛЮДИ-ЛЕОПАРДИ. (52)

Веселий настрій Тарзана зник відразу, коли малпочка Нкіма розказала, що недалеко від них знаходиться загін чорних дикунів, які хочуть зловити Тарзана. Тарзан задумався, що тепер робити. Він сам міг би легко втекти, або десь заховатись, але тепер він мусів думати і про двох білих людей, а також про Оранда.

Але на довге роздумування тут не було часу. Він скоро подався до білих мужчин і сказав їм: „Багато людей-леопардів поспішають сюди, щоб нас зловити. Ми не можемо звести боротьби з ними, бо їх забагато. Я мушу вас десь заховати". Олд Таймер з захопленням споглядав на рухи Тарзана та на його будову й по хвилі закликав: „Ви мусите бути Тарзан!"

„Я Тарзан", відповів він, з поспіхом додаючи: „Але тепер не час на формальне познайомлення". Не роздумуючи довго, він схопив Олд Таймера на свої кремезні плечі й подався з ним по дереві вгору. Потім зліз і те саме зробив з Кидом. Знизу він іще їм закричав: „Сидіть там тихо й заховайтеся за галузі".

В цей момент чорний дикун, що успів втекти від ножа Тарзана, прибіг задиханий до відділу воїнів людей-леопардів і з поспіхом почав розказувати те, що сталося. Ватажок слухав його уважно і коли він скінчив, заговорив: „Нас багато, а їх кілька. Навіть цей білий великан не зможе тепер перед нами втекти. Окружім ліс".